

**R. P. Christophori Gillii, Ex Brigantio Lvsitaniæ, Societatis
Iesv, Et in Conimbricensi Academia S. Theologiae
Professoris; Commentationvm Theologicarvm De Sacra
Doctrina, Et Essentia atque vnitata ...**

Gil, Christovão

Coloniae Agrippinae, 1610

Motium formale Theologiæ debet esse reuelatio ineuidens. cap. 12.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82291](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82291)

parte obiecti in ratione mouentis. Consequenter est manifesta: nam quidquid necessarium cõcurrit ad intellectiõnem, habet se vel ex parte potentia, vel ex parte obiecti. Quæres quomodo se habeat ex parte obiecti. Respondeo obiectum complexum virtualiter contineri in præmissis, partes verò eius formaliter: & prout in ipsis continetur, habet vim mouendi intellectum. Cum verò assensus præmissarum sint partus luminis intellectualis, illæ prout substantiæ eiusmodi assensibiles, sunt instar obiecti collustrati radijs ab intellectuali lumine derivatis, & sub hac illustratione obijciunt intellectui conclusionem, vt verã & credendam, & sic lumen intellectuale, quo præmissæ iudicantur, ipso iudicandi actu quasi superfunditur conclusioni, & reddit illã credibilem propter præmissas. Ex hac doctrina facili conciliantur appositæ rationes dubitandi paulò antè proposi. Nam Autores, qui dicunt lumen habere rationem motiui, sunt hoc secundo modo explicandi: & hoc etiam modo, non priore ex diuersitate luminis variatur actus specie. Ratio verò in oppositum solum concludit lumen, quod præcise se habet ex parte potentie, non posse habere rationem motiui, respectu eius actus, cum quo nõ repugnat, vt sit motiuum respectu alterius actus, cui præsupponitur ex parte obiecti.

XIII. His positis ad vltimũ argumentũ principale respondetur negatione assumptionis, nam, vt vidimus, & lumen fidei, & reuelatio se habent ex parte rationis motiue assensus theologi: Ad priorem verò probationem eius, quoad posteriorem partem, negandũ est, Lumen fidei habere se ex parte potentie, respectu assensus theologi: vt enim ex dictis patet, se habet ex parte obiecti propositi in præmissis sub lumine cognitionis fidei. Ad posteriorem eiusdem assumptionis confirmationem dicendum solum probare lumen fidei non concurrere immediatè ad assensum conclusionis, quod est verum, cum quo non repugnat, vt habeat cõcursum remotũ per assensum præmissarum, ad quos immediatè cõcurrit. Ad probationem alterius partis similiter respondetur eo argumento solum concludi, testificationem diuinam non esse immediatũ motiuum assensus theologi, quod admitteretur quo stare potest, vt sit remotum ac mediatum. Nam quauis propter testificationem immediatè non eliciatur alius actus, quàm fidei, propter veritatem tamen creditam ex testificatione moueri potest intellectus ad habendum alium actum, circa distinctam veritatẽ ex testificatis deductã.

Nec ex hoc sequitur actum fidei ac Theologiẽ esse eiusdem speciei; nam actus scientiæ remotè pedit ex motiuo assensus principiorum, & nihilominus ab eo specie distinguitur.

Motiuum formale Theologiẽ debet esse reuelatio ineuidens.

CAPVT XII.

Altera ratio formalis cõcomitans est in euidencia, ea verò interuenire potest, tum ex parte motiui, tum ex parte obiecti, & ita duæ ex ipsa difficultates redundant, altera est, vtrum lumen diuinæ reuelationis, quod est motiuũ remotum assensus theologi, necessariò sit ineuidens, an verò possit esse euidens: altera vtrum obiectum, siue subiectum, de quo ostenditur veritas Theologica, subesse debeat sub ratione ineuidentiæ, ita vt si quomodo habenti notitiam euidentiẽ illius, reuelentur aliquę veritates, ex quib. discursu theologico conclusio aliqua de eodẽ colligatur, possit cadere supra illum assensus theologicus: hæc posterior spectat potius ad materiam fidei: prior, quæ respicit motiuum assensus theologi, hic expedienda est.

Cicero. i. p. q. i. art. 3. existimat de ratione Theologiæ nostræ non esse, vt procedat ex lumine reuelato ineuidenti. Nam cum dixisset quamcunq; rationem formalem subiecti in genere rei comitari per modum passionis, rationem formalem obiecti in genere scibilis, sibi obijcit id esse falsum, quoniam deitas est vna ratio formalis subiectiua Dei, quatenus ens est: & tamen habet plures rationes formales in genere obiecti scibilis. Respondet autem dictum suum intelligendum de scibilitate adæquata, & essentiam diuinam habere vnã adæquatam, non in specie, sed in genere, quam ait esse medium illustratum lumine diuino, quod constituit scibile theologicum, lumen autem diuinum diuidit in lumen diuinum euidens, & lumen diuinum reuelans, abstractendo ab euidencia, & ineuidencia, & lumen diuinum ineuidens. Primum est ratio, sub qua Theologiæ beatorum, secundum nostram, tertium fidei: & ita cum vnitatem rationis formalis subiecti, vt res est, reperitur diuersitas rationis formalis eiusdem, quatenus obiectũ scibile est. Ex qua diuisione ac doctrina constat sentire eum lumen diuinę reuelationis, quod est motiuũ Theologiẽ, non necessariò esse ineuidens, & non repugnare vt sit euidens, nam si abstrahit ab euidencia, & non euidencia, quomodocunq; penes eas sit variatio, semper manebit ratio propria motiua Theologiẽ.

Dupli-

I.

II.

Cicero. i. p. q. i.

Dupliciter autem intelligi potest hoc dictum Caietani, primum quidem ut loquitur de euidencia, vel ineuidencia ipsius reuelationis in se, manente ineuidencia obiecti reuelati, deinde verò de euidencia, vel ineuidencia obiecti ipsius. Non videtur autem locutus iuxta priorem sensum, sed iuxta posteriorem: nam eam euidenciam concedit lumini, quod est motiuum Theologiæ, quam negat coherere possibile cum lumine reuelationis ad fidem necessariam, ipse autem existimat euidenciam reuelationis, quam vocant in attestante, nequaquam tollere rationem formalem obiecti fidei: atque adeo, cum ait lumen diuinum ineuidens esse rationem motiuam fidei, solam excludit ineuidenciam, quæ redundet in ipsum obiectum, & reddat illud euidenter agnoscibile in se, & consequenter hanc ipsam admittit non repugnare lumini reuelationis, quæ est motiuum Theologiæ nostræ. Hanc positionem nullo confirmat argumento.

III.

Verum si attentè per legatur commentarius eius ad ar. 2. eiusdem quæst. primæ, potest fundamentum & mens eius erui, ibi enim distinguit Theologiam secundum se, & quod ad nos: secundum se est notitia siue scientia, quam apta est parere Deitas secundum se, sed hæc, inquit, est Theologia, quæ Deus habet de se ipso: rursus Theologiam nostram in Theologiam beatorum, ac viatorum: & hæc ipsam accipi posse ait secundum se, & quod ad nos: & secundum se conuenit ipsi, ut oriatur ex principiis notis secundum se lumine superioris scientiæ, quo ad nos autem viatores, quorum est credere principia, habet ut procedat ex fide. Ex quo concludit conclusiones theologicas procedere ex articulis fidei, ut principiis non in se euidentibus, sed in scientia Dei, ac beatorum: & consequenter habitus principiorum Theologiæ per se esse scientiam diuinam, habitum verò per accidens fidem: deinde verò etiam non opponi scientiæ beatæ ex parte obiecti, sed solum secundum euidenciam & ineuidenciam negatiuè. Itaque breuiter colligendo sententiam ipsius, possumus eam ad duas propositiones reducere. Prima est discrimin inter Theologiam viatorum secundum se, & quod ad nos est accidentarium. Secunda diuersitas principiorum, quod ad euidenciam vel ineuidenciam in obiecto Theologiæ, est per accidens eandem sententiam tuetur Canus lib. 12. de locis cap. 3. conclusionem 1. & 2. & quanuis expressè non dicit Theologiam esse vnicam speciè infimam, tamen cum agat de ratione formali

Caiet.

eius, & dicat hanc non esse lumen fidei, aut reuelationis obscuræ, sed solum lumen diuinitus infusum, siue sit fidei, siue prophetiæ, siue gloriæ, videtur loqui de specie infima, alioquin non loqueretur formaliter. De prioræ assertionem non est hic agendi locus, sed solum de posteriore, ea verò probari potest ex principiis ipsius Caietani in hunc modum. Variatio principiorum solum ex per accidens in per se, ac vice versa, non mutat rationem formalem motiuam ex parte obiecti: sed variatio principiorum Theologiæ ex ineuidencia in euidenciam, aut è contra est eiusmodi: ergo non mutat rationem formalem obiectiuam per se. Maior propositio est euident, nam ea, quæ sunt per accidens, non mutant species rerum. Assumptio ostenditur, quandoquidem Theologia nostra est subalternata scientiæ diuinæ ac beatæ: at habitus principiorum scientiæ subalternatæ per se, est scientia ipsa superior, per accidens verò fides eorundem: atque adeo quando est variatio penes hunc modum assentiendi ipsi vel ineuidenter ex fide, vel euidenter assensu beato, est variatio accidentaria, ex qua non redundat mutatio essentialis in rationem formalem motiuam per se. Probat Canus, quoniam Christus fuit perfectissimus Theologus, & Prophetæ ex ipsi, quæ per lumen prophetiæ nouerant, discurrendo poterant acquirere habitum Theologiæ: at lumen Christi erat clarissimum, lumen item prophetiæ suam distinctionem habet à lumine fidei: ergo ineuidencia non requiritur per se, ad rationem motiuæ theologici.

Dico primum. Motiuum Theologiæ viatorum, secundum propriam ac specificam rationem, est ineuidens. Hæc assertio meo iudicio est communis, in primis D. Thom. q. vn. prolog. ar. 4. & in 2. scripto q. 1. art. 2. Henricus in summa art. 19. q. 2. in corpore. Bonau. q. 1. prolog. & Guidonis apud Bachonum q. 3. art. 1. qui credibile statuunt rationem obiecti, hoc sentiunt: nam si credibile est ratio per se obiecti, necessarium est, ut principia sint per se credita, non enim obiectum Theologiæ dicitur credibile, quasi conclusio ipsa sit per se immediate credibilis: sed quoniam colligitur ex principiis fide creditis: quemadmodum reuelatio non est motiuum quasi immediate terminetur ad conclusiones, sed remote per principia: hanc eandem assertionem contra Caietan. probat Palat. q. 2. prolog. & supponit Bassol. q. 5. prolog. ar. 3. §. Dico igitur, ubi ait, non magis possibile esse, ut Theologia nostra fiat euident, quam

IV.

S. Thom.
Henricus.
Bonauentura.
Guido.Palat.
Bassol.

ut ho-

ut homo conuertatur in brutum. Ex quo sequitur rationem inevidentiæ esse inseparabilem ab eius motiuo, nam si hoc sit evidens, etiam conclusio ex ipso dependens potest fieri evidens, tenent omnes ij, qui dicunt principia Theologiæ esse fide credita, quos retuli tractat. 2. cap. 4. si enim ratio fidei per accidens se habet ad principia Theologica, non reddunt propria, ac per se principia illius, nisi materialiter. Mirum verò est Autores nunquam de hac re formaliter, ac per se locutos fuisse. Si verò respondeat aliquis cum Can. vbi supra, idè sic locutos, quoniam agebant de Theologia viatorum, quæ semper habet adiunctam inevidentiam ex parte principiorum, non planè satis facit. Nam si ea ratio non est per se, ac essentialiter requisita, sed per accidens tantum ratione status, debuissent veram ac propriam rationem Theologiæ in se, secundum propriam speciem tradere.

V. Sed Autoribus omnis ad rationem veniamus. Omnis variatio formalis motiui remoti, inducens distinctionem specificam in notitiam ab ipso immediatè pendente causat formale motiuum proximum alterius speciei: sed motiuum gignens fidem articulo, distinguitur specie ab eo, quod determinat ad eundem notitiam eorundem, & notitia genita ab utroque, est diuersa speciei: ergo per has notitias constituet motiuum proximum distinctum specie respectu eiusdem conclusionis. Consequentia est evidens. Propositionem ostendo, quoniam motiuum remotum per se solum non dat obiecto speciem, aut unitatem scibilibis, nisi concurrat simul cum proximo, hoc autem continetur notitijs principiorum, à quibus pendet assensus conclusionis: si verò motiua remota in se specie distinguantur, & gignunt notitias principiorum specie distinctas, iam principium, ac motiuum proximum, quod illis continetur, est specie distinctum. Assumptio verò facile ostenditur ad hominem, & in se. Ad hominem quidem, quoniam Caietan. motiuum fidei contradiuidit ab omnibus alijs tanquam specie distinctum: in se verò probatur, quoniam lumen suapte natura inevidens distinguitur specie ab eidente: alioquin non esset vlla ratio aut via probandi, fidè distingui à scientia viæ, vel patriæ: per se autè patet actum fidei distingui ab actu eidente: & consequenter motiuum ipsius distingui specie à motiuo cuiusvis notitiæ supernaturalis eidentis.

VI. Secundo, quando lumen reuelationis est evidens motiuum assensus theologici, vel immediatè absq; alio principio determinat

intellectum ad assensum theologicum, vel interuentu alterius principij, neutro modo potest esse motiuum eiusdem speciei cum lumine reuelationis ineidente: hoc oēs fatentur mouere ad actus theologicos: ergo illud non potest esse motiuum formale obiecti Theologiæ: patet consequentia, quoniam ad actus eiusdem speciei concurrere nequeunt per se motiua specie distincta. Assumptionem probo, quoad priorè partem nempe lumen diuinæ reuelationis evidens non posse esse proximum motiuum assensus theologici, quoniam hic est per se discursiuus: ergo per se requirit aliud motiuum remotum, determinans prius intellectum ad assensum præmissarum, & ijs mediantibus ad assensum conclusionis: atq; adèd non potest niti solo lumine reuelationis immediatæ. Quoad posteriorem ostendo, quoniam seruata proportione ita se habet assensus discursiuus ad motiuum remotum, sicut non discursiuus ad proximum, & ita si variatio penes aliquam rationem constituit motiua proxima assensus non discursiu disticta specie in genere motiui, variatio quoq; in remotis penes similem rationem, constituet etiam inter illa distinctione specificam: sed in proposita materia variatio penes eidentiam, ac non eidentiam in motiuis proximis, hoc est in reuelationib. obiecti immediatè reuelati, constituit distinctionem specificam; ergo eadem variatio constituet etiam in motiuis remotis. Maior propositio constat à paritate rationis, non enim est vlla diuersa ratio, tur obiectum immediatè reuelatum necessario habeat scibilitatem obiectiuam, siue rationem formale motiuam distinctam specie, prout modò substat reuelationi eidenti, modò ineidenti, obiectum verò remotè reuelatum in principio, ex quo per discursum colligitur: non fortiaur etià distincta specie motiua, prout cognoscibile est remotè ex reuelatione modò eidente, modò ineidente. Assumptio autè communiter recipitur, & traditur ab ipso Caietano, vbi supra necessario exigente ad ratione formale motiua fidei lumen reuelationis ineidentis, atq; adèd, si reueletur obiectum eidenter, de mente ipsius dissoluitur obiectum, siue motiuum formale fidei.

Hoc argumentum præuidisse videtur Caietan. licet id formaliter non proposuerit, conatur enim q. citata. ar. 2. §. *Quoad secundum verò*, reddere disparem rationem in hunc modum. *Nec idem iudicium de scientia subalternata*, (qualem dixerat esse Theologiam) & fide, quoniam lumen diuinum absolute est per se ratio formalis huius notitiæ, in quantum scientifica est: lumen autem diuinum obumbratum

VII.

Caietanus.

tum est per se ratio assensus fidei, quæ per accidens est habitus horum principiorum. Verum hæc responsio nititur fundamento liberè sine autoritate, aut ratione sumpto: nempe quod lumen diuinum absolute abstrahendo ab euidente, ac non euidente, est per se ratio formalis sciendi Theologiæ, & quod fides est per accidens habitus principiorum nostræ Theologiæ: Supponit enim id de quo est controuersia, nec reddit rationem cur, quemadmodum motuum immediatum variatum penes euidentiam & ineuidentiam, sit diuersum specie, non sit autem similiter motuum remotum: nam eodem modo dicit alius motui fidei per se esse lumen diuinum absolute, in nobis autem viatoribus per accidens esse lumen obumbratum, vel si hoc proximè applicatum est per se motuum vnus speciei, etiam remotè applicatum debere esse vnus speciei: atque adeò diuisionem luminis diuini, quatenus motuum est scientiæ Theologiæ in communi traditam à Caietano, non esse idoneam: & potius lumen reuelationis diuidendum ineuidentem, atque ineuidentem: & vtrumque horum subdividendum, ita vt consideretur ratio applicationis: atque adeò vtrumque proximè applicatum in ratione motui differre specie à seipso remotè applicato, ex qua diuisione resultant quatuor species motui Theologici ex diuina reuelatione, nempe euidentem proximè applicatum, & ineuidentem proximè applicatum, & rursus euidentem remotè applicatum, & ineuidentem remotè applicatum: quæ duo vltima conferunt speciem duplici Theologiæ, nempe viatorum, quæ habetur ex principijs fidei ineuidentis, & ei, quæ ex principijs euidenter reuelatis elicatur, quam Caiet. appellat secundum se, & vult esse in beatis. Ex duobus autem prioribus motui colligitur duæ aliæ species notitiæ habitæ per modum principij non ex discursu; altera est fides, quæ respondet reuelationi proximè ineuidenti, altera euidentis notitia obiecti immediate reuelati, quæ non habetur in via. Qui modus philosophandi est multo congruentior eo, quem sequitur Caietanus, nam hæc seruatur proportio, ac ratio, & omnia sibi mutuo consonant.

VIII.

Dico secundum, fides per se, & non per accidens est habitus principiorum Theologiæ nostræ. Hæc est de mente eorum, qui principia Theologiæ volunt esse credita fide diuina, quos retuli tract. 2. cap. 4. Breuiter ostenditur, quoniam habitus omnis discursiuus supponit habitum principiorum, à quo per se dependet, & sine cuius

actum non potest proprium actum gignere: Theologia verò nostra ex concursu habitus fidei, non concurrente alio habitu principiorum ostendit proprias conclusiones, quare habitus fidei non habet se per accidens ad assensum theologicum; nam ex causa per accidens non sequitur effectus per se. At respondebitur, non appellari fidem habitum per accidens principiorum Theologiæ, quasi non habeat per se vim concurrendi ad eorum assensum, sed quia hoc non habet per se, primo quatenus habitus ineuidentis est, sed solum quatenus habitus diuinus est coniunctus lumini diuine reuelationis, quomodo homo dicitur causa per accidens sensus, non quod reuera sensus hominis non emanant ab eius natura, sed quia non emanant ab eo primo, ac per se quatenus homo, sed quatenus animal est. Atque adeò Theologiæ secundum se principium, & motuum proprium esse lumen reuelationis prouenientis à Theologia diuina vel beatorum, quibus nostra subalternatur. Quæ responsio supponit opinionem infra refutandam de modo subalternationis, itemque de entitate habitus scientiæ subalternatæ, siue principia credat ex fide sumpta à subalternatæ, siue euidenter agnoscat eadem demonstratione, quæ demonstrari solent à subalternante. Verum quod attinet ad præsens institutum, non videtur mihi Caietan. congruenter loqui: ipse enim eodem art. 2. §. Circa hanc distinctionem asserit in prima & essentiali conditione subalternatæ concurrere duo, nimirum ineuidentiam in se cum euidentia ex, & in alio; deinde verò mediationem principiorum proximorum, quæ est causa illius ineuidentis in se, & primum quidem esse formale, & consequenter omnino semper requisitum: secundum autem esse materiale. Nam si ineuidentia in se est de ratione essentiali subalternatæ, atque adeò Theologiæ, semper comitari illam debet: at posita reuelatione euidente tollitur ratio ineuidentis conclusionis in se: ergo destruitur eius obiectum formale. Assumptio constat, impossibile enim est, vt scientia vel conclusio sit ineuidentis in se, & habeat euidentiam ex principijs; nam euidentia redundans ex principijs in conclusiones, cum nascatur ex per se causis ipsarum propria, atque intrinseca illis est; ideoque nequit cum ineuidentia consistere. At respondetur ineuidentiam in se sumi negatiue, non priuatiue: atque ita non repugnare vt scientia aliqua vel habitus ex se non vèdicet euidentiam, & nihilominus habere illam possit ex causa. Sed hæc solutio non

satisfat-

satisfacit: nam hoc modo quævis scientia discursiva non est evidens ex se, non enim habet illā ex terminis, sed ex principiis; & ita dicit aliquis eundē esse habitū, quo q̄s in sciētia subalternante assentitur conclusioni scientifiæ ex evidētē notitia principiorum, quam habet; & ex fide, qua credit magistro eadem principia proponenti, siquidem motuum est sola veritas principij, siue evidēter, siue inevidēter agnoscat. Quemadmodū ergo in hoc calū propter diuersitatē notitiæ principiorū penes evidētiā, vel inevidētiā, eadem principia materialia constituunt diuersa motiua: ita etiam variatio reuelationis penes evidētiā vel inevidētiā obiectiuā constituit motuum formale diuersum.

IX. Assumptio argumenti Caiet. est falsa, itemq; maior ad eius confirmationem inducta, vt dicam tract. 6. cap. 6. Si de vera ac propria subalternatione sermo sit. Verū quia parum id refert ad præsens institutum, ea præmissa, neganda est assumptio, nam, vt etiam infra ostendam, in scientijs naturalibus sola fides principiorū non est sufficiens motuum, neque per se, neq; per accidens ad acquirendā scientiam subalter natam, & assensus genitus ex principiis solum creditis, ac suppositis ex superiore scientia ab eo, qui per illa conclusionēs ostendit, distinguitur specie ab assensu genito, ex principiis iisdem cognitis ab eadem demonstratione, propter quid accepta à superiore scientia. Et eodem prorsus modo se habet Theologia discursiua ex purē creditis, siue obicure reuelatis, ac ea, quæ procedit ex principiis lumine diuino evidēter cognitis, differunt enim specie. Ex quo etiam patet responsio ad rationem Cant, nam Christus fuit quidem Theologus, & quidem multo excellentior reliquis omnib. non tamen eadem specie Theologia, qua nos: sed longē diuersa. Prophetæ autem si ex reuelatis sibi immediatē discurrerēt, essent Theologi, nec eorum Theologia differret specie à nostra, nam communiter loquendo lumen propheticum est ineuidēs, atque adeo quævis alia diuersitas à lumine fidei, quæ non euacuat inevidētiā, est per accidens ad rationem motiua, lūmē autem propheticum, quoad evidētiā obiecti reuelati, congruit cum lumine fidei. Quod si interdum sit evidens, vt potest euenire, siquidem de ratione prophetiæ, solum est vt ea, quæ procul sunt tempore, siue loco videat, vt ait D. Thom. 3. p. q. 7. art. 8. quā obrem Christus fuit verē propheta, tunc erit Theologia alterius rationis à nostra.

X. Ex dictis toto hoc tractatu potest bre-

uiter explicari natura subiecti Theologiæ, diffinitione sumpta magna ex parte à D. Thoma in hunc modum, *Subiectum Theologiæ est ens diuinum cognoscibile per reuelationem inevidentem per discursum applicatū*, quæ est ferē eadem cum illa, quam ex eodem D. Thoma colligit Paludanus, & refert Capreolus. *Paludanus, Capreolus.* preolus q. 4. prolog. ar. 2. ad 3. argumētum Aureoli contra quintam & sextam cōclusionem. Ea verō continentur omnia, quæ per se requiruntur ad propriam speciem, & vnitatem obiecti theologici in ratione scibilis. In primis enim continetur subiectum primarium & adæquatum, nam analogum per attributionem simpliciter dictum, stat pro potiori significato, & ita *ens diuinum* positum in ea diffinitione prima, ac præcipuē accipitur pro Deo, qui est proprium, & principale significatum illius, simul verō etiam indicantur reliqua omnia, quæ per attributionē ad ipsum diuina denominantur extrinsecē. Præterea indicatur ratio formalis subiectiua, nempe diuinitas, sub qua Deus à Theologo consideratur. Et ita per hanc primam partem discernitur subiectum Theologiæ à subiecto cæterarum scientiarum, quæ Theologiæ nomine non censentur. Cum verō additur *cognoscibile per diuinam reuelationem*, iam indicatur ratio formalis motiua, quæ non est notitia habita ex facultate naturali proprii intellectus, sed testimonium primæ veritatis: quo distinguitur subiectum Theologiæ supernaturalis à subiecto naturalis, siue metaphysicæ: quoniam huius motuum nō sumitur à testificatione Dei, sed à lumine rationis, siue à principiis primis cognitis lumine ratiois, sub abstractione ab omni prorsus materia. Deinde quoniam Theologia supernaturalis cōplectitur omnem scientiam Dei supernaturalem evidētem & inevidentem, discursiuam, & nō discursiuam, vt subiectum nostræ Theologiæ distinguitur à subiectis aliarum, adiungitur *per reuelationem inevidentem*, & ita excluditur à diffinitione subiectum visionis beatæ, & cuiusuis alterius evidētis notitiæ de diuinis rebus habitæ. Denique quoniam obiecto fidei hæc omnia conueniebant, est enim *ens diuinum cognoscibile per reuelationem inevidentem*, subditur vltima particula *per discursum applicatam*, qua significatur subiectum Theologiæ non subterni immediatē reuelationi: atque ita non dici simpliciter crediti, sed remotē interuentu discursus applicantis reuelationem per principia ex fide immediatē credita.

F I N I S.

M

TRA-

Gillij comment. Theol.

S. Thomas.

X.